

אלו טרפות פרק שלישי חולין

סב.

עין משפט נר מצוה

רבה א מ"י פ"א מהלכו
מכלות אסורות
הלכה טו ז"י סגנו עשין
סב ט"ע ט"ז סימן פב
סעף ב:

לעזי רש"י

אישורני"ל ורור.
ארוני"ל"א. סנונית.
קוא"ה. קאק.
אשגוט"ר.
[אישגוטני"ר]. לגר.

רבינו גרשום

והוא שיכיר עורב. כלומר
דאית ליה תרי וטמא: אמר
אמימר הלכתא עוף הבא
בסימן אחד טהור. כלומר
בעיני שלא יהיה דורס
ועוד סי' אחד שהן ב'
סימנין: הא דרב נחמן
מאי. כלומר דרב נחמן לא
בעי (א) אלא חד סי' שלא
יהא דורס. ואיבעית תימא
משום דפרס ועוניה לא
שכיח בישוב כלומר פרס
ועוניה חד מניהו לא דריס
ואף על פי כן טמא (ומכל
מקום) כיון דלא שכיח
בישוב עוף הבא בסימן
אינו דורס טהור דליכא
לספוקיה בפרס ועוניה
לאפוקי הני דבתי דאוכמי
כלומר הויה לדברי הכל
אסוריה. כל העופות

(א) נראה דל"ל דרב נחמן הא
ק"ל דלא לא היה בקי בהן
ובשמותיהן עוף הבא בסימן
אחד טמא ואפי' אם סימנין
הוא ללא דריס.

בקי בהן ובשמותיהן. תרוייהו בעינין ללא לימי למטעין:
בסימן אחד טמא. הוה מזלי למימר טהור והוא שיכיר
פרס ועוניה: **רבי אליעזר אומר להביא את**
הזוריר. זוריר הוא דפליגי רבנן עליה אכל מודו דלמינו אלא
לרצויי שאר עופות הדומין להן:
מפני שיש להם זפק. מפני
שקורבנו נקלף משמע

דהנך סימנין לימנחו צעורב ורצוי
אליעזר סבר דלפילו הכי אפשר דהוו
מין עורב ואין לחוש אם אין שני
סימני טהרה של עורב ומינו שוין
ורצנן סברי כיון דלינן שוין א"כ אינו
מינו וה"ר יצחק ז"ל מאיר צדק
צעורב שאנו קורין קורב"ל זלע"ו
ומלא שיש לו אצבע ימירה חפק וממוך
כך היה רצה לפרש ששמעתא דהכא
והלל אנשי כפר תמרמא אובלין אומן
א"כ מכינין בהן שאינו מין עורב ולא
מייתי טעמא דיש לו זפק לאפוקי
מעורב דעורב נמי יש לו זפק אלא
מפרס טמא לעטס למא אובלין אומן
שרואין צו סימני טהרה שיש לו זפק
שהוא סימן טהרה וגם אינו דורס אכל
זה לא הולכך לפרש דפשיטא דכל עוף
הדורס טמא וממילא מייתי ראייה
מדאלכי ליה א"כ מכינין צו שאינו מין
עורב וקשה לפירוש היר"ש דלא
עורב יש לו אצבע ימירה חפק א"כ אין
קרקבנו נקלף ודורס ואי אפשר לומר
כן מדאמר רב נחמן עוף הבא צבני
סימנין טהור והוא שיכיר עורב ועל
כרחק מד מהנך שני סימנין אינו דורס
דכל עוף הדורס טמא ומדאלכא
לספוקי צעורב ש"מ דעורב אינו
דורס ואפשר דאומן שאנו קורין
קורב"ל שיש צו אצבע ימירה חפק
כמו כן אינו דורס והוי מיי"ט עופות
אכל אס נמכר לו שיהא רכז כלומר
שמנוי"א הוה דרך הפה א"כ עורב
ודאי כדאמר בחלק (פסחין קא): שהוא
משלשה שמשו צמינה ולקו ונלטרך
לדחוק ולפרש דה"ק צא צב" סימנין
טהור פירוש שאנו מוצאין (א) לשם שני
סימנין והשלישי אינו צא דלית ביה

היה בקי בהן. צפרס ועוניה וידוע מי קרוי פרס ועוניה: **עוף**
הבא בסימן אחד טהור. אם יודע שאין דומה להן ואין שמו פרס
ועוניה אכל אס שמו פרס חיישינן שמא מינו הוא: **בסימן אחד**
טמא. שמא פרס ועוניה הם: **צב**
מסקפ פרס ועוניה ומסקפ כל שאר
עופות טמאין דאית להו תלתא חוץ
מעורב: **הזוריר.** הוא אישטורני"ל:
מפני שיש לו זפק. ואין זה מאומן
שני סימנים שצעורב ומי"מ אין לו אלא
שני ולרבי אליעזר מפני שרגיל לנכון
עם העורבים מחזיקין (א) ממנו וכדתימא
(ב) [בשומן] [צ"ק צב]: רבי אליעזר אומר
לא על מנס זוריר הולך אכל עורב
אלא מפני שהוא מינו: **סנונית.**
ארונדי"ל"א: **עוף הבא בסימן אחד**
טהור. ואפילו אין בקי בהן ובשמותיהן
ללא חיישינן דלמא פרס ועוניה הן
כדמפרש לקמיה דלא שכיח בישוב
אלא צמדברות: **והני מיני דלא דריס.**
כי משכיחן ביה סימן אחד מחזיקין
ליה צטהור כל כמה דלא חזינן ליה
דריס. ונראה לי שכל עוף הנותן רגלו
על האוכל כשהוא אורכו ומחזיקין
ברגלו שלא יגוד ולא ינטל כולו אכל
פיו הוא דריסה וכן דרך העורבים
שגדלין צבמים שקורין קוא"ה: הא
דרב נחמן מאי. דלמך לעיל דבעינן
בקי ואי לא חיישינן לפרס ועוניה:
מאי איכא. למאי ניוחס: **המסרע.**
אשגרט"ל צלע"ו: **אם טהור מאורע.**
שהוא צפור האמור צבורי"א: **מר זווערה**
מהני בני. להא דלמימר ללישנא
קמא דלמימר דפסק הלכתא כרבי
אליעזר דאסר לית ליה דרב יהודה
דנכשר ליה לטהרת מצורע דהא
טהרות כמי"ט: הכי גרסינן היינו
דקטני **סנונית לננה** ולא גרסינן
שמחלקי צה. דלאו אדרב יהודה קאי
אלא אממני" דקתני למינהו להציא
סנונית לננה: **לאפוקי דכסי.** הגדלות
והדרות צקירות הצמים ושחורות
הן: **פסיג** מין יונה הוא:
ופסול משום טורין. אם צא להציאו
משקין צמורת טורין כדאמרינן

היה בקי בהן ובשמותיהן עוף הבא בסימן
אחד טהור לא היה בקי בהן ובשמותיהן
בסימן אחד טמא בשני סימנין טהור והוא
שיכיר עורב עורב ותו לא והתניא עורב זה
עורב למינו ר' אליעזר אומר להביא את
הזוריר אמרו לו לר' אליעזר והלא אנשי כפר
תמרמא אובלין היו אובלים אותן מפני
שיש להן זפק אמר להם אף הן עתידין ליתן
את הדין דבר אחר (ב) למינהו להביא סנונית
לבנה דברי ר"א אמרו לו והלא אנשי גליל
העליון אובלים אותו מפני שקרקבנו נקלף
אמר להם אף הן עתידין ליתן את הדין אלא
עורב וכל מין עורב אמר אמימר "הלכתא
עוף הבא בסימן אחד טהור והוא דלא דריס
א"ל רב אשי לאמימר הא דרב נחמן מאי
א"ל (א) לא שמיע לי כלומר לא סבירא לי מאי
איכא משום פרס ועוניה ליתנהו בישוב אמר
רב יהודה עוף המסרע כשר לטהרת מצורע
וזו היא סנונית לבנה שנחלקו בה ר' אליעזר
וחכמים אמר אמימר בחיורא כרסה כולי
עלבא לא פליגי דשריא כי פליגי בדירוקא
כרסה ר"א אסר ורבנן שרו והלכתא כר"א
מר זווערה מתני הכי בדירוקא כרסה כולי
עלבא לא פליגי דאסיר כי פליגי בדחיוורא
כרסה ר"א אסר ורבנן שרו והלכתא כרבנן
דשרו בשלמא למ"ד בחיורא כרסה פליגי
דיינו דקתני (ב) זו היא סנונית לבנה אלא לב"ד
בדירוקא פליגי (א) מאי זו היא סנונית לבנה
לאפוקי דבתי דאוכמתי אמר רחבה אמר
רבי יהודה תסיל פסול משום תורין וכשר
משום בני יונה דאציפי ותורין של רחבה
כשרין משום תורין ופסולין משום בני יונה
מתיב רב דניאל בר רב קמינא (ג) כל העופות
פוסלין

השלישי צודאי ולא צדקנו אס הוא דורס או לאו ואס נכיר שאין זה
עורב אין לחוש שמא דורס הוא שאין עוף בשני סימנים דורס אלא
עורב ומינו צלצד ואס היה דורס א"כ היה העוף טמא דכל עוף הדורס
טמא ועורב ומינו אינו שמכירו א"כ מה היה לו להיות אס היה לו
צתשעה עשר עופות דהדרי כולוהו תלתא סימנין כי נאמר דכולס דורסין והג' סימנים האחרים הוא שיש בהם ונפקא מינה לפי זה כפירוש
הקונטרס דהא דקתני כל שיש לו אצבע ימירה חפק וקרקבנו נקלף צידוע שהוא טהור דלרישא סמיך דכבר אשמועינן דכל עוף הדורס טמא
ולא כפירוש ר"ת ולא נחיר בג' סימנין הללו שום עוף עד שאינו דורס כי הג' הדרי כולוהו ומינהו אין הלשון משמע כן דהא צב" סימנים משמע
שצדקנו שאין לו יותר דומי"א דבא בסימן אחד דכולה שמעתא דמשמע דכרור לנו שאין לו אלא סימן אחד דאי מספקא לן א"כ הוי ספק עורב
ומשמע דלא בעינן שיכיר עורב כשצב בסימן אחד וא"ת דלעיל משמע דסימן רציעי לא הדר כולוהו דליתיה אלא או צפרס או צעוניה ולרבי
אליעזר משכחת לה כולהו סימני טהרה צעורב ומינו לפי פשט ההלכה דמשמע דזפק וקורבנו נקלף שהם סימן טהרה צוריר וסנונית לננה
וצעורב צ' סימני טהרה האחרים וא"כ צעורב ומינו איכא ד' סימני טהרה וצממוך פסק הלכה כר' אליעזר ומשמע דהלכה כרבי חייא
לדאמר עוף הבא בסימן אחד טהור לפי שאינו דומה לגשר ואסיקנא לדידיה דהא לא משכחת לה אלא צפרס או צעוניה ואפילו לפירוש
היר"ש דלמך שצורב יש לו אצבע ימירה חפק ומי"מ כיון דרבי אליעזר חשיב סנונית מין עורב וקורבנו נקלף דקתני וממנן נמי לא
דריס מדאלכי ליה אנשי גליל אלמא משכחת להו כולהו סימני טהרה צעורב ומינו ונראה לפרש דבהכי פליגי רבי אליעזר ורבנן דזפק
של זוריר קטן הוא וקורבנו של סנונית לא מצורא לקלפא צדיים ולא חשיב ליה רבי אליעזר זפק וקליפה: **והוא דלא דריס.** פירש
צקונטרס דמשכחת ביה סימן אחד מחזיקין ליה צטהור כל כמה דלא חזינן ליה דריס וקשה אמאי טהור שמא עורב הוא שיש לו שני
סימני טהרה ועוד דמשמע דאי הוה פרס ועוניה שכיחי בישוב הוה מספקא צהו ואמאי כיון דמחזיקין צהו דאינו דורס ונראה לי דהוא
דלא דריס כלומר צאותו סימן אחד היינו דאין דורס (א) דמו ליכא לספוקי אלא או צפרס או צעוניה ולא שכיחי בישוב אכל אס היה
דורס הנתנ" עוף הדורס טמא: **אמר רחבה אמר רבי יהודה.** היינו רב יהודה סתמא ולפי שהיה רבו מוצהק קאמר רבי וי"מ דקאמר רבי
משום דספק ליה אי שמע מרבי יהודה תנא או מרב יהודה אמורא והיינו דלמך בעלמא (א) די"ק וגמר שמעתיא מפומיה דרביה כרחבה
דפומי צדימא דלמך רחבה א"ר יהודה הר הצית סטוי כפול היה ואין נראה דא"כ הוה ליה למימר דאפילו ספק דגברי גריס כדאמר לעיל
צפ"ק (דף יח): גבי רב יהודה ספק משמיה דרב ספק משמיה דשמואל ועוד דכי מייתי התם ההוא דסטוי כפול היה ליה לאתויי נמי הך
דמשמעין אלא היינו דיוקא דידיה ממה שהיה אומר צלשון רבו ולא היה רוצה לשנות הלשון אע"פ שהוא לשון משונה דקאמר סטוי כפול היה
סטוי לפנים מסטוי והוה ליה למימר אצטוויית היתה כדאמר צפ"ק דפסחים (דף יג): (א) ויש"ע מוס' צי"א: ד"ה אמרן:

(א) [ל"ל למינו]. (ב) [שיבוין
קב: וסימן]. (ג) [ז"ל מאי
סנונית. רש"י. ד] גיטין פו:
פחה פ"ט מ"ג. (ד) [ז"ל
מנינו]. (ו) [ולקמן פה].
(ז) [כ"ל טספ: כרגלי].
(ח) [ויקרא יד]. (ט) [אס].
(י) [ז"ל פסול]. (יא) [ז"ל אס].
(יג) [ז"ל דמה]. (יד) [וע"ע
הוס' ציבנות פ: ד"ה כי
פליגי]. (טו) [לשיל נטא].
(טז) [בכרת לג:].

הנהגות הב"ח
(ה) גמ' היינו דקתני סנונית
כל"ל ותיבת זו היא ממק: